

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

អង្គជំនុំជម្រះកោះហៅសាក្សីចុងក្រោយរបស់ជនជាប់ចោទ ធ្វើចលនចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ

ម៉ែ ឃើល សាលី បា

ថ្ងៃទី១៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៧

ប្រៃសប្រៀលដោយ គឹម ម៉ារីយ៉ាន

ថ្ងៃនេះនៅក្នុងសវនាការរបស់ កាំង ហ្គេកអ៊ារ៉ា ហៅ ខុច អង្គជំនុំជម្រះបានទទួលនូវសក្ខីកម្ម របស់សក្ខីពីររូប មុនពេលកោះហៅ ខុច ឲ្យក្រោកឈរ ដើម្បីបន្តការសាកសួរអំពីបរិច្ចាគក្នុង របស់ ខុច ។ គ្រីស្តូហ្វឺ ឡាប៊ែល ជាអាចារ្យម្នាក់ដែលបានប្រសិទ្ធិឲ្យ ខុច នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧៦ បានផ្តល់ សក្ខីកម្មអំពីការផ្លាស់ប្តូរទៅកាន់សាសនាគ្រិស្តរបស់ ខុច ។ បន្ទាប់មកក្នុងថ្ងៃនោះ ស្តេហ្វាន ហាស្យែល អ្នកនៅរស់រានមានជីវិតនៃជំនុំជម្រះរបស់ពួកណាស៊ីស និងជាមនុស្សម្នាក់ នៅក្នុងចំណោមអ្នកព្រាងលើ សេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស បានផ្តល់សក្ខីកម្មអំពីលទ្ធភាពនៃការផ្សះផ្សារនៅសម័យក្រោយ ដម្លោះដួចជានៅកម្ពុជាជាដើម ។

គ្រីស្តូហ្វឺ ឡាប៊ែល បានជួប ខុច នៅក្នុងខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៧៥ នៅពេលដែល ខុច បាននឹងកំពុង ស្វែងរកផ្លាស់ប្តូរទៅសាសនាគ្រិស្ត ហើយបានបញ្ចូលគាត់ទៅក្នុងសាសនាគ្រិស្តនៅថ្ងៃទី៦ ខែមករា ឆ្នាំ ១៩៧៦ ។ គាត់បានពណ៌នាថា ខុច គឺជាមនុស្សម្នាក់ដែលចិត្តល្អ ហើយជាមនុស្សម្នាក់មានភាពរាក់ ទាក់ជាមួយនឹង“ទឹកចិត្តជាអ្នកបម្រើ” ។ គាត់មិនបានដឹងពីការជាប់ទាក់ទងរបស់ ខុច ជាមួយនឹងខ្មែរ ក្រហមកាលពីអតីតកាលនោះទេ ។ ប៉ុន្តែ គាត់បានដឹងថា ខុច ជាមនុស្សម្នាក់ ដែលរស់នៅក្នុងភាព ឆន្ទៈគ្មានភាពសប្បាយរីករាយ គ្មានសេចក្តីស្រឡាញ់ប្តីកំណត់ប្រាថ្នាអ្វីទាំងអស់ ។ គ្រីស្តូហ្វឺ ឡាប៊ែល បានសិក្សាលើកដំបូងលើអត្តសញ្ញាណរបស់ ខុច នៅក្នុងខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៧ ។ ការប្រកាសនេះបាន ធ្វើឲ្យគាត់ភ្ញាក់ផ្អើល ប៉ុន្តែ គាត់បានរៀបរាប់ពីអារម្មណ៍នៃភាពសប្បាយរីករាយយ៉ាងខ្លាំង ពីការយល់ ដឹងរបស់គាត់ថា ព្រះបានផ្លាស់ប្តូរយាតករម្នាក់ទៅជាមនុស្សម្នាក់ដែលមានជំនឿ ។ ព្រះរាជអាជ្ញាបាន ជំទាស់ទៅនឹងភាពស្មោះត្រង់ក្នុងការចូលសាសនារបស់ ខុច ដោយលើកនូវយោបល់ថា វាមិនមានអ្វី ក្រៅពីការសំអាង និងឱកាសនៃការសម្រេចចិត្តដែលធ្វើឲ្យ ខុច ទទួលបាននូវអត្តប្រយោជន៍មួយរំពេច និងការលើកលែងទោសដោយឥតមានលក្ខខណ្ឌរបស់ព្រះក្នុងសាសនាគ្រិស្ត ។ នៅក្នុងសាសនាព្រះពុទ្ធ

អំពើបាបរបស់ ខុច នឹងនាំគាត់ទៅកាន់បាបកម្ម ហើយបាបកម្មនេះនឹងស្ថិតនៅជាប់ជាមួយគាត់រហូត ដល់ការចាប់កំណើតថ្មីរបស់គាត់។ ក៏ប៉ុន្តែ នៅក្នុងសាសនាគ្រិស្ត អំពើបាបរបស់មនុស្សម្នាក់ត្រូវបាន លើកលែងទោសនៅពេលលាងបាបដរាបណាការចូលសាសនាគ្រិស្តគឺពិតប្រាកដ ។

ព្រះរាជអាជ្ញា មានបំណងធ្វើឲ្យកាន់តែមានវិមតិទៅលើភាពពិតប្រាកដ នៃការចូលសាសនា គ្រិស្តរបស់ ខុច ដោយការអះអាងថា ខុច បានចូលសាសនាគ្រិស្តឆាប់រហ័សពេក និងមិនមានការ សិក្សាឲ្យបានល្អិតល្អន់អំពីសាសនានេះឡើយ ។ មេធាវីការពារក្តីបានឆ្លើយតបថា វាគឺជាចេតនាយ៉ាង ពិតប្រាកដរបស់មនុស្សម្នាក់ ហើយមិនមែនរយៈពេលនៃការសិក្សារបស់ពួកគេ ដែលអាចជាឧបសគ្គ ក្នុងការចូលសាសនាដោយស្មោះត្រង់នោះទេ ។ គ្រីស្តហ្វី ឡាប៊ែល យល់ស្របនឹងមេធាវីការពារក្តីថា ការចូលសាសនារបស់ ខុច គឺស្មោះត្រង់ ហើយចេញពីចិត្តពិតប្រាកដ ។

នៅក្នុងការចាប់ផ្តើមនៃការប្រជុំនៅពេលរសៀល ស្តេហ្វិន ហាស្សូល អ្នករស់រានមានជីវិតពី ជំរំរបស់ពួកណាស៊ីស និងជាមនុស្សម្នាក់ នៅក្នុងចំណោមអ្នកព្រាងសេចក្តីប្រកាសជាសកល ស្តីពីសិទ្ធិ មនុស្សបានផ្តល់សក្ខីកម្មអំពីលទ្ធភាពនៃការផ្សះផ្សារ នៅសម័យក្រោយដោះដូរនៅប្រទេសកម្ពុជា ជាដើម ។ ស្តេហ្វិន ហាស្សូល គឺធ្លាប់ជាសាក្សីសាលាជម្រះក្តីនៅ **ណូរមបឺក** និងបានផ្តល់សក្ខីកម្មថា សាលាជម្រះក្តីទាំងអស់នោះមានដល់ជាវិជ្ជមាន ចំពោះការផ្សះផ្សាររវាងក្រុមនិយាយភាសាបារាំង និង ក្រុមនិយាយភាសាអង់គ្លេស ។ គាត់បានអះអាងថា ការបង្កើតឡើងនូវប្រវត្តិសាស្ត្រនៃការពិត សាលា ជម្រះក្តីនៅ អ.វ.ត.ក នឹងមានដល់ជាវិជ្ជមានស្រដៀងគ្នាដែរចំពោះការផ្សះផ្សារនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ លោក ហាស្សូល ក៏បានលើកឡើងដែរថា គំនិតនៃការអភ័យទោសឲ្យនោះ គឺអាស្រ័យទៅលើជនរង គ្រោះ ហើយការទទួលស្គាល់កំហុសរបស់ជនល្មើសមិនប្រាកដថា គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ឲ្យជនរងគ្រោះ អភ័យទោសឲ្យនោះទេ ។ នៅក្នុងករណីនេះគាត់បានពន្យល់ថា ការផ្សះផ្សារនៅក្នុងសង្គមអាចនឹងនៅតែ សម្រេចបាននៅក្នុងទំរង់សន្តិសហវិជ្ជមានដែលជនរងគ្រោះ និងជនល្មើសអាចរងនៅជាមួយគ្នាបានដោយ មិនមានជម្លោះ ។

នៅពេលរសៀលបន្តិច តុលាការបានកោះហៅ ខុច ម្តងទៀតមកឈរជាលើកទីបី ដើម្បីសាក សួរអំពីចរិតលក្ខណៈ ខុច ។ (អង្គជំនុំជម្រះ បានជ្រើសរើសពន្លឿនដំណើរការជាជាន់ការបន្តនៅក្នុងការ កោះហៅមកឈរចំពោះមុខតុលាការជាលើកទីបីដែលសាក្សីសំរាក) ។ លោកចៅក្រម ឡាវែន បាន បន្តការសួរសំនួរទៅកាន់ ខុច ដោយផ្តោតទៅលើទំនាក់ទំនងរបស់ ខុច ជាមួយនឹងបងថ្មីប្រុស ។ រឿង ដែលត្រូវចាប់អារម្មណ៍នោះ គឺបងថ្មីប្រុសម្នាក់របស់ ខុច ត្រូវបានជាប់ឃុំយ៉ាងនឹងសម្លាប់នៅកុក ទួលស្វែង (មន្ទីរស-២១) ។

បងថ្មីប្រុសរបស់ ខុច ត្រូវបានចាប់ខ្លួនដោយកម្មាភិបាលថ្នាក់តំបន់ នៅខណៈពេលបម្រើការ ជាអនុប្រធានមន្ទីរសន្តិបាលនៅខេត្តកំពង់ធំ ។ ត្រង់ចំណុចនេះ គាត់បានធ្វើសំបុត្រមួយច្បាប់ឲ្យ ខុច ដើម្បីសុំជំនួយ ។ ខុច បានផ្តល់សក្ខីកម្មថា គាត់ចង់ជួយបងថ្មីប្រុសរបស់គាត់ ប៉ុន្តែការបញ្ជាឲ្យចាប់ នោះមិនអាចប្រឆាំងបានឡើយ ។ លើសពីនេះទៅទៀត កិច្ចការដ៏ធំរបស់គាត់ គឺបក្សប្រឆាំងប្រឆាំងកងកម្លាំង រំលែកសំបុត្រជាមួយថ្នាក់លើគាត់គឺ សុន សេន ។ ដូច្នោះបងថ្មីប្រុសរបស់ ខុច ត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យ ខុច ជាអ្នកសួររួចមើលដោយផ្ទាល់ ។ ក៏ប៉ុន្តែគាត់ចាប់ផ្តើមបង្កើតបញ្ហាបន្ទាប់ពីការសួររួចមើល ។ ដោយ ថាហេតុ ខុច បានសម្រេចចិត្តដោយគ្មានជម្រើសក្នុងការចាប់បងថ្មីប្រុសបញ្ជូនទៅស-២១ ។ តើគាត់ ពិតជាបានធ្វើដូចនេះមែន ខុច បានអះអាងថា គាត់ និងក្រសួងរបស់គាត់អាចត្រូវបានចាប់ខ្លួនដោយ ថាហេតុ ដោយសារអំពើរបស់បងថ្មីប្រុសគាត់ ។

ខុច បានពន្យល់ថា ដូច្នោះការអនុវត្តធម្មតា បងស្រីគាត់ និងកូនៗត្រូវបានបំបែកនៅពេល ដែលបងថ្មីប្រុសត្រូវបានចាប់ខ្លួន ពីព្រោះ ខុច ការពារក្រុមក្រសួងរបស់បងស្រី ។ ខុច មានជំនឿថា ប្រសិនបើបងស្រីត្រូវបានចាប់ខ្លួន ខុច ខ្លួនឯងផ្ទាល់ក៏អាចនឹងត្រូវជាប់ទាក់ទងដែរ ។ សម្រាប់មូល ហេតុនេះ ខុច បានកំណត់ថា គាត់មានឱកាសល្អជាងការនៅរស់រានមានជីវិតទៀត ដោយការពារ ក្រសួងរបស់ស្រីប្រសើរជាងចាប់ពួកគាត់ ។ ហេតុដូច្នោះ ខុច បានធានាចំពោះបងស្រីគឺជាសមាជិកដ៏ ស្មោះត្រង់របស់បក្ស ហើយនាំគាត់ទៅធ្វើការនៅស-២១ ។